

УСТАВНИ СУД

Немањина 26

11000 Београд

Доставља се ради обавештености:

Народна скупштина Р. Србије

Председник Републике господин Борис ТАДИЋ

Влада Р. Србије

Средства јавног информисања и јавност

Сувереност потиче од грађана који је врше референдумом, народном иницијативом и преко својих слободно изабраних представника.

Ниједан државни орган, политичка организација, група или појединац не може присвојити сувереност од грађана, нити успоставити власт мимо слободно изражене воље грађана.
(Члан 2 Устава Републике Србије)

Уставни суд је самосталан и независан државни орган који штити уставност и законитост и људска и мањинска права и слободе.
(1. став Члана 166 Устава Републике Србије)

Уставни суд одлучује о:
1. Сагласности закона и других општих аката са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима,
(Почетак Члана 167 Устава Републике Србије)

Устав је највиши правни акт Републике Србије.
Сви закони и други општи акти донети у Републици Србији морају бити сагласни са Уставом.
(2. и 3. став Члана 194 Устава Републике Србије)

Предмет: ***Оцена уставности одредби Закона о Уставном суду које се односе на овлашћеност покретања поступка да Уставни суд оцени уставност и законитост****

* У овом тексту су исправљене грешке окривене у тексту поднетом Уставном суду 1. марта 2010. године. МОЛИМ ДА СЕ КОРИСТИ САМО ОВАЈ ИСПРАВЉЕНИ ТЕКСТ. Хвала.

На основу Устава Р. Србије (Члан 56, 1. став Члана 166, тачка 1. Члана 167, и други став Члана 168) и Закона о Уставном суду (т. 2 Члана 29 и 2. став Члана 50) подноси се следећи

ПРЕДЛОГ

да Уставни суд, ради заштите уставности, буде покретач (иницијатор) поступка за оцењивање уставности следећих одредби Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“, број 109 од 28. новембра 2007. године):

- Тачке 1) Члана 29 који у целини гласи:
Учесници у поступку пред Уставним судом су:
  - 1) државни органи, органи аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе, народни посланици, у поступку за оцену уставности и законитости (у даљем тексту: овлашћени предлагач);
  - 2) свако по чијој је иницијативи покренут поступак за оцену уставности или законитости (у даљем тексту: иницијатор);
  - 3) доносилац закона, статута аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе и другог општег акта (у даљем тексту: општи акт) који је предмет оцењивања уставности или законитости, као и стране које су закључиле колективни уговор;
  - 4) политичка странка, синдикална организација или удружење грађана чији је статут или други општи акт предмет оцењивања уставности или законитости или о чијој се забрани рада одлучује;
  - 5) верска заједница о чијој се забрани рада одлучује;
  - 6) свако по чијем се захтеву води поступак за одлучивање о изборном спору за које законом није одређена надлежност судова, као и орган за спровођење избора у вези са чијом изборном активношћу се покреће спор;
  - 7) државни и други органи који прихватају, односно одбијају надлежност, као и свако ко због прихватања, односно одбијања надлежности није могао да оствари своје право;
  - 8) Влада, Републички јавни тужилац и орган надлежан за упис у регистар политичких странака, синдикалних организација, удружења грађана или верских заједница, у поступку за забрану рада политичких странака, синдикалних организација, удружења грађана или верских заједница;
  - 9) подносилац уставне жалбе, као и државни орган, односно организација којој су поверена јавна овлашћења против чијег је појединачног акта или радње изјављена уставна жалба;
  - 10) орган одређен статутом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе у поступку по жалби ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа јединице локалне самоуправе онемогућава вршење надлежности аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, као и орган против чијег је појединачног акта или радње изјављена жалба;
  - 11) Народна скупштина и председник Републике када се одлучује о постојању повреде Устава у поступку за његово разрешење;
  - 12) судије, јавни тужиоци и заменици јавних тужилаца у поступку по жалби на одлуку о престанку функције, као и орган који је донео одлуку о престанку функције;
  - 13) друга лица у складу са законом.

У поступку пред Уставним судом могу учествовати и друга лица која Уставни суд позове.

- 1. става Члана 50 који у целини гласи:
Поступак за оцењивање уставности или законитости општег акта покреће се предлогом овлашћеног предлагача или решењем о покретању поступка,
Поступак за оцену уставности или законитости Уставни суд може да покрене самостално, на основу одлуке коју доноси двотрећинском већином гласова свих судија.
- 1. става Члана 80 који у целини гласи:
Уставни суд одлучује о забрани рада политичке странке, синдикалне организације, удружења грађана или верске заједнице на основу предлога Владе, Републичког јавног тужиоца или органа надлежног за упис у регистар политичких странака, синдикалних организација, удружења грађана или верских заједница.
У предлогу се наводе разлози и докази због којих се тражи забрана рада политичке странке, синдикалне организације, удружења грађана или верске заједнице.
- 1. става Члана 93 који у целини гласи:
Поступак одлучивања о повреди Устава од стране председника Републике покреће Народна скупштина, на предлог једне трећине укупног броја народних посланика.
Акт о покретању поступка из става 1. овог члана садржи правни основ, одредбе Устава које су повређене и доказе на којима се акт заснива.
Акт о покретању поступка из става 1. овог члана председник Народне скупштине доставља Уставном суду.
Ако Уставни суд утврди да је поступак за разрешење председника Републике покренут у складу с Уставом и законом, акт Народне скупштине којим се покреће поступак одлучивања о повреди Устава доставља се на одговор председнику Републике, у року који Уставни суд одреди.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. Надлежност Уставног суда, поступак пред Уставним судом

У преамбули овог дописа цитирани први став Члана 166 Устава Републике Србије јасно обавезује Уставни суд, и даје му пуно уставно право, да штити уставност и законитост и људска и мањинска права и слободе. Ово право Уставног суда Устав није ограничио ни једном својом одредбом. Члан 167 Устава детаљно и јасно утврђује питања о којима је Уставни суд обавезан да одлучује, али тај Члан не ограничава право и меродавност Уставног суда да одлучује и о другим питањима са становишта њихове уставности и законитости.

Тачка 1. Члана 167 Устава јасно утврђује да је Уставни суд надлежан да одлучује о сагласности закона са Уставом.

1. и 2. став Члана 168 Устава дају право како самом Уставном суду да отвори процес оцене уставности и законитости тако и сваком држављанину Р. Србије да предложи Уставном суду започињање процеса оцене уставности и законитости. Ово право

Уставном суду и сваком држављанину Р. Србије је дато без ограничења питања или појава о чијој уставности и законитости се ради.

2. став Члана 50 Закона о Уставном суду потврђује уставно право Уставног суда да може самостално да покрене поступак за оцену уставности или законитости закона и других општинских аката.

Претходно показује да је Уставни суд надлежан за оцену уставности закона, у овом случају цитираних ставова наведених Чланова Закона о Уставном суду („Сл. Гласник РС“ број 109 од 28. новембра 2007. год.), и да држављанин има право да предложи Уставном суду да Уставни суд буде покретац поступка за оцену уставности закона.

II. Неуставност цитираних ставова наведених чланова Закона о Уставном суду

Према:

- 1. ставу Члана 50 и т. 1) Члана 29 Закона о Уставном суду држављанин Р. Србије није овлашћен да предложи Уставном суду покретање поступка за оцењивање уставности или законитости општег акта, нити му је то овлашћење дато у било којој другој одредби Члана 29 Закона,
- 1. ставу Члана 80 држављанин Р. Србије није овлашћен да предложи Уставном суду покретање поступка за забрану рада политичке странке, синдикалне организације или верске заједнице,
- 1. ставу Члана 93 држављанин Р. Србије није овлашћен да предложи Уставном суду покретање поступка за оцењивање уставности или законитости рада председника Републике.

То је супротно:

- Члану 1 Устава јер ограничава права држављанина Р. Србије, уводи државну бирократију уместо грађанске демократије и тиме срозава његову слободу,
- Члану 2 Устава јер државни органи присвајају сувереност од држављана Р. Србије,
- 1. ставу Члана 3 Устава јер се отуђује људско право држављанина Р. Србије,
- 1. ставу Члана 18 Устава јер се спутава непосредна примена људских права држављанина Р. Србије,
- Члану 19 Устава јер се срозава достојанство и руши се остваривање пуне слободе сваког појединца, а друштво се претвара у бирократско засновано на административним ограничењима која погодују државним органима а не држављанима Р. Србије,
- Члану 21 Устава јер то ствара неравноправност пред Уставом, те и Судом, између држављанина, државних органа и државних функционера,
- Члану 23 Устава јер се руши достојанство држављана Р. Србије,
- 1. ставу Члана 37 јер се тиме ниподаштава и негира правна способност држављана,
- 1. ставу Члана 56 јер се тиме ниподаштава и негира право држављанина да упућује предлог Уставном суду као једном од државних органа коме је поверено јавно овлашћење,
- 2. ставу Члана 168 Устава јер се ограничава право дато без ограничења сваком правном или физичком лицу на иницијативу за покретање поступка за оцену уставности и законитости.

1. став Члана 80 и 1. став Члана 93 Закона о Уставном суду су супротни и 1. ставу Члана 166 и последњој одредби 1. става Члана 168 Устава јер не овлашћују Уставни суд да буде покретац поступка за забрану рада политичке странке, синдикалне организације или верске заједнице, односно за оцену уставности рада председника Републике, следствено, и тиме ограничавају право и меродавност Уставног суда који су му дати наведеним Члановима Устава без ограничења.

Ограничења уведена у цитираним одредбама Закона о Уставном суду значе враћање Р. Србије у време диктатуре једне партије и бирократског гушења демократије и слободе држављана Р. Србије.

Ш. Непоштовање Устава, демократије, слободе и суверености држављана

Супротност наведених одредби Закона о Уставном суду одредбама Устава значи непоштовање Устава, те тиме и њихову неважност (2. и 3. став Члана 194 Устава) док се не ускладе с Уставом тако да буду поштована Уставом загарантована демократска права, слобода и достојанственост држављана Р. Србије, и уставна права и меродавност Уставног суда.

Ово се односи на право на предлагање, на иницијативу за покретање поступка за оцену уставности и законитости општег акта, или за забрану рада политичке странке, синдикалне организације или верске заједнице, или за оцену уставности рада председника Републике.

Закон не може да сужава, не може да ограничава, право дато Уставом, а што чине цитираане одредбе Закона о Уставном суду.

Закон својим цитираним ограничењима омогућава да политика влада Уставом, применом и заштитом Устава. То може да се догоди када су лица која чине већину у државним органима, у Влади, у Народној скупштини, председник Републике, Јавни тужилац, из исте политичке странке или политичке коалиције. Они тада не покрећу поступак за оцену уставности и законитости својих аката или свог рада. Тако успостављају своју неуставну власт. Постављају се изнад Устава, Преузимају тиме сувереност од држављана. Политика овладава судством. Подчињава Устав себи. То се догодило у СФР Југославији. То се сада одиграва у Р. Србији.

Штетне последице могу да буду дуготрајне, или катастрофално трајне. Таква ситуација не само да је могућа већ се догодила са СФР Југославијом због тога што њени савезни и државни органи нису поштовали Устав (упркос на време, 5. јула 1991., им послатог апела да поступе по Уставу), нису деловали по њему, већ супротно Уставу СФРЈ. Таква ситуација не само да се догодила у СФРЈ, већ је то текуће стање и у Р. Србији.

Наведена ограничења руше начела демократије, срозавају слободу држављана. Њима се одузима сувереност. Тиме им се онемогућује да мирнодопским средствима и начином заштите своја људска права. Тиме они постају неравноправни пред Уставом. Тиме је обезвређен 1. Став Члана 21 Устава.

Уместо да су критеријуми оцењивања рада државних службеника (нпр. председника Републике, чланова Владе), који су јавно положили заклетву да ће у свом раду поштовати Устав и спроводите његове одредбе, строжији него што су за остале држављане, наведена ограничења у Закону о Уставном суду те критеријуме ублажавају за њих у односу на критеријуме за остале држављане. То је пример противуставог озакоњења бирократске, антидемократске, државне олигархије.

Уместо да државни функционери и државни органи својим радом, деловањем и својим актима, дају пример свима како се Устав поштује и спроводи, они, заштићени тим противуставним законским ограничењима, народу показују како могу несанкционисано, без последица, немилице да крше Устав. То води један део народа у апатију, други део народа у неповерење у државне функционере и органе, у судство, у

снагу и значај Устава, трећи део народа у осећање да и он може несанкционисано да крши Устав. Тако се руши државност и држава. Народу остаје или да се с тим помири, и препусти одвијање догађаја мимо његове воље, као што се догодило са СФРЈ, и као што је у току одвијање ситуације са Р. Србијом, или да преузме власт и да штити и спроводи своју сувереност праведним средствима, која више не морају да буду мирнодопска, јер су мирнодопска изиграна и спутана тим законским, а противуставним, ограничењима. Јер Закон уништава праведност и изиграна је правда.

Да би успешно спроводила своју противуставну власт, и да би спречила оправдано и праведно остваривање народне суверености немирнодопским средствима, или ако народ то започне да би га спречила у остваривању његове уставне суверености, власт тражи ослонац у плаћеним оружаним јединицама (полиције и војске), ради чега тражи све дубљу инострану политичку подршку и позајмљује новац из иностранства. Власт доводи не само себе већ и целу Р. Србију у положај покорности, губљења слободе и људских права, срозавања достојанства држављана, у свеколику зависност. То се догодило са СФРЈ. Развој ситуације у Р. Србије врло вероватно води ка томе ако Уставни суд не заштити уставна права држављана Р. Србије.

Последица тога може да буде нестанак државе, и/или анархија, и/или диктатура, и/или грађански рат, као што је било са СФРЈ, а у току су знаци свега тога у Р. Србији.

IV. Закључак

Показано је да наведене одредбе Закона о Уставном суду крше одредбе Устава и да треба да буду допуњене тако да и држављанин Р. Србије и Уставни суд могу да буду покретачи поступка за забрану рада политичке странке, синдикалне организације или верске заједнице, за оцену уставности рада председника Републике, и да држављанин може да буде покретач поступка за оцену уставности или законитости општег акта.

Поштовањем суверености држављана Р. Србије и њиховог права да могу да буду не само предлагачи за покретање поступка оцене уставности и законитости код Уставног суда, већ да могу да буду и покретачи (иницијатори) тог поступка, као и да сам Уставни суд може да буде његов покретач, без ограничавања питања, предмета или појаве о чијој уставности и законитости се ради, остварује се у потребном степену демократичност, поштовање људских права и слободе држављана Р. Србије. Омогућава им се да се мирнодопски уставним средствима и поступком решавају проблеми настали кршењем Устава од стране оних државних функционера и органа који су се заклетвом обавезали да поштују Устав.

На Уставном суду је сада да одлучи да ли ће да потврди наведене противуставне владајуће одредбе Закона о Уставном суду одбијањем овог Предлога, или ће да поштује сувереност држављана примењујући доследно Устав и на основу њега допунити Закон овлашћивањем држављанина и Уставни суд Р. Србије да могу да буду покретачи поступка за оцену уставности и законитости сваког предмета и деловања.

Београд, 1. март, 2010 год.

С поштовањем,

Др. Љубомир Т. ГРУЈИЋ,
ЈМБГ 2910939710225
Цона Кенедија 31/15,
11070 Београд